

نَسَرُ الْكَوْفَرُ

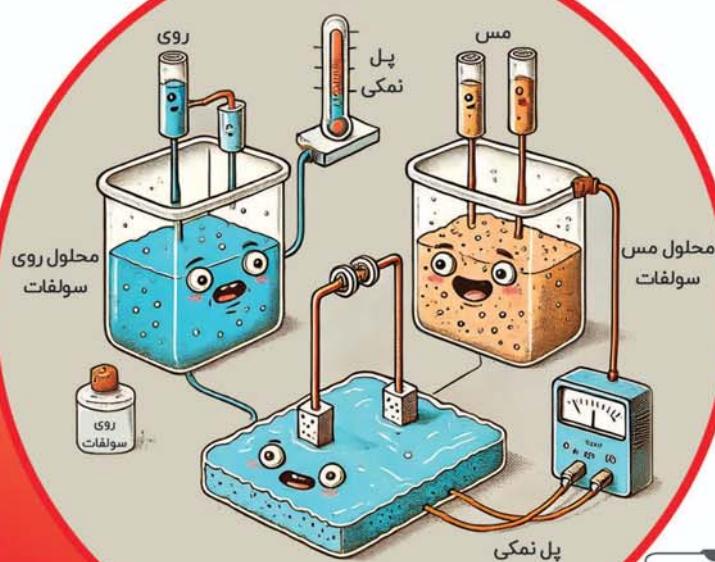
موج

مرحله‌ای
و جامع

ویژه‌آمادگی شرکت در امتحان‌های نهایی و نیمسال

شیمی دوازدهم

مسعود جعفری، امیر حسین معروفی

امتحان‌های
 شبیه‌ساز نهایی

امتحان‌های
 نیمسال اول و
 دوم

امتحان‌های
 فصل به فصل

پاسخ‌های
 تشریحی +
 کلید تصحیح

نکات آموزشی
 برای مرور

امتحان‌های
 نهایی اخیر

پیشگفتار

سلام به همه دانشآموزان عزیز؛ امیدوارم که حالتون خوب باشه ☺ باعث خوشحالی ما است که هم‌اکنون این کتاب را در دست دارید و در حال مطالعه مقدمه آن هستید و البته از دبیر، مشاور و خانم یا آقای کتاب‌فروش هم سپاسگزاریم که کتاب ما را برای مطالعه به شما پیشنهاد داده‌اند. ممکن است بپرسید چرا؟ در جواب باید بگوییم که این کتاب به شما کمک می‌کند تا در امتحان تشریحی به موفقیت که همان نمره بیست (۲۰) است، برسید. در ادامه، ویژگی‌های این کتاب را به شما توضیح می‌دهیم:

- در این کتاب تعداد زیادی آزمون به همراه پاسخ که بارمبنده نیز در آن مشخص شده را برای شما عزیزان قرار دادیم که با حل و تصحیح آنها می‌توانید در درس شیمی به تسلط کافی برسید.
- کل مطالب مهم کتاب درسی در آزمون‌ها پوشش داده شده و شما هیچ مطلب مهمی را در کتاب پیدا نمی‌کنید که در آزمون‌ها، از آن سؤال طرح نشده باشد.
- در این کتاب ۲۷ آزمون شامل آزمون‌های فصل به فصل، نیمسال اول، نیمسال دوم، جامع کل کتاب و آزمون‌های نهایی سال‌های گذشته قرار داده‌ایم تا بتوانید برای آزمون‌های تشریحی میان‌ترم، ترم اول و نهایی آموزش و پرورش بهخوبی آماده شوید.

تعداد آزمون	سرفصل
۳	فصل ۱
۳	فصل ۲
۳	نیمسال اول
۲	فصل ۳
۲	فصل ۴
۲	نیمسال دوم
۶	جامع تأییفی (شبیه‌ساز نهایی) کل کتاب
۶	جامع نهایی کل کتاب

■ این کتاب برای دانشآموزانی که تاروژهای آخر امتحان، هنوز به تسلط کافی نرسیده‌اند و می‌خواهند مطالب مهم امتحانی را تمرین کنند و همچنین دانشآموزانی که به مطالب درس شیمی مسلط هستند ولی می‌خواهند با نحوه صحیح پاسخگویی به سؤالات امتحان نهایی آشنا شوند تا بتوانند با اطمینان خاطر بیشتری آزمون دهند، بسیار مناسب و کارگشاست.

از دانشجویان باسود و نخبه، آرمن عظیمی، حسین محمدی، مهدی بزرگر و محمد داود‌آبادی که ویراستاری و نمونه‌خوانی کتاب بر عهده آن‌ها بود، سپاسگزاریم.

واحد تأییف انتشارات الگو به سرپرستی خانم سنتین مختار، در فرایند تهیه و همچنین خانم مریم احمدی برای صفحه‌آرایی کتاب، زحمات زیادی کشیده‌اند. سپاس ویژه‌ای از تلاش و پیگیری بی‌وقفه ایشان داریم.

سربلند و اثرگذار باشید.
جعفری و معروفی

فهرست مطالب

آزمون‌های جامع (شبیه‌ساز نهایی و نهایی)

۲۷ آزمون ۱۶: جامع (۱)

۲۹ آزمون ۱۷: جامع (۲)

۳۲ آزمون ۱۸: جامع (۳)

۳۴ آزمون ۱۹: جامع (۴)

۳۷ آزمون ۲۰: جامع (۵)

۴۰ آزمون ۲۱: جامع (۶)

۴۲ آزمون ۲۲: جامع (۷) - خرداد ۱۴۰۲

۴۵ آزمون ۲۳: جامع (۸) - شهریور ۱۴۰۲

۴۸ آزمون ۲۴: جامع (۹) - دی ۱۴۰۲

۵۰ آزمون ۲۵: جامع (۱۰) - خرداد ۱۴۰۳

۵۳ آزمون ۲۶: جامع (۱۱) - مرداد ۱۴۰۳

۵۷ آزمون ۲۷: جامع (۱۲) - دی ۱۴۰۳

۶۲ پاسخ‌های تشریحی

آزمون‌های فصل به فصل و نیمسال

۲ آزمون ۱: فصل اول (۱)

۳ آزمون ۲: فصل اول (۲)

۴ آزمون ۳: فصل اول (۳)

۶ آزمون ۴: فصل دوم (۱)

۷ آزمون ۵: فصل دوم (۲)

۸ آزمون ۶: فصل دوم (۳)

۱۰ آزمون ۷: نیمسال اول (۱)

۱۲ آزمون ۸: نیمسال اول (۲)

۱۴ آزمون ۹: نیمسال اول (۳)

۱۶ آزمون ۱۰: فصل سوم (۱)

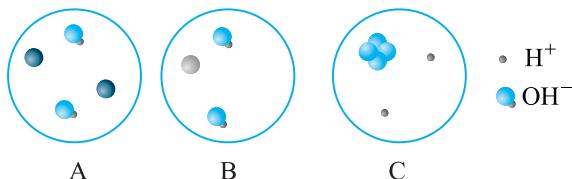
۱۷ آزمون ۱۱: فصل سوم (۲)

۱۹ آزمون ۱۲: فصل چهارم (۱)

۲۰ آزمون ۱۳: فصل چهارم (۲)

۲۱ آزمون ۱۴: نیمسال دوم (۱)

۲۴ آزمون ۱۵: نیمسال دوم (۲)

ردیف	سوالات	نمره
۷	چند گرم پتاسیم اکسید خالص در دمای اتاق در ۴ لیتر آب م قطر حل شود، تا pH محلول از ۷ به $13/1$ افزایش یابد؟ $K_2O(s) + H_2O(l) \rightarrow 2KOH(aq)$ $(K=39, O=16: g/mol^{-1}, \log 2=0/3)$	۲
۸	با توجه به شکل‌های زیر که مربوط به واکنش برخی اکسیدها با آب است، به پرسش‌ها پاسخ دهید. الف) کدام ماده (A، B یا C) می‌تواند اسید آرنس باشد؟ ب) رنگ کاغذ pH در حضور محلول A چگونه است؟ ج) ماده B کدام‌پک از ترکیب‌های BaO یا Na_2O می‌تواند باشد؟ چرا؟	۱
	موفق باشید.	۱۰

ردیف	سوالات	تألیفی	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	امتحان نهایی: شیمی ۳
۱	در هر مورد واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) میزان رسانایی الکتریکی محلول مولار منیزیم کلرید، نسبت به رسانایی الکتریکی محلول مولار لیتیم اکسید، (کمتر - بیشتر) است. ب) در دمای اتاق غلظت یون هیدروکسید در یک نمونه خاک، $3 \times 10^{-5} / 2$ برابر یون هیدرونیوم است، گل ادریسی در این خاک به رنگ (آبی - قرمز) شکوفا می‌شود. ج) برای زدودن لکه روی دونوع پارچه از صابون استفاده شده است، درصد لکه باقی‌مانده بر روی پارچه (نخی - پلی‌استری) بیشتر است. د) در واکنش مخلوط سدیم هیدروکسید و پودر آلمینیم، ضمن آزاد شدن مقدار زیادی گرما، گاز (اکسیژن - هیدروژن) نیز تولید می‌شود.	۶۲ تا ۶۳	مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	
۲	درستی یا نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر را مشخص کنید. شکل درست عبارت‌های نادرست را بنویسید. الف) وبا یک بیماری واگیردار است که به دلیل نبود بهداشت شایع شد و هم‌اکنون نیز برای هر جامعه تهدید‌کننده است. ب) در فرایند پاک کردن لکه روغنی با آب و صابون، صابون از سر منفی به روغن و از سمت هیدروکربنی به آب متصل می‌شود. ج) در اغلب اسیدها و بازهای شناخته شده، غلظت مواد یونش‌نیافته از یون‌های حاصل، بیشتر است.	۱		
۳	برای هر یک از موارد زیر دلیل بنویسید. الف) برای افزایش پاک‌کنندگی مواد شوینده به آن‌ها نمک‌های فسفات اضافه می‌کنند. ب) مصرف غذاها و داروهای اسیدی، سبب تشدید بیماری‌های معده خواهد شد.	۱		
۴	۱۸ گرم اسید ضعیف HX و 10 گرم اسید ضعیف HY در دو ظرف جداگانه دارای 2 لیتر آب حل شده است. اگر pH دو محلول حاصل برابر باشد، به سوالات مطرح شده پاسخ دهید. الف) درجه یونش کدام اسید، بزرگ‌تر است؟ ب) شمار یون‌های موجود در کدام محلول بیشتر است؟ چرا؟ ج) کدام اسید ضعیفتر محاسبه می‌شود؟	$(HX=6^{\circ}, HY=5^{\circ}: g/mol^{-1})$	۱	

ردیف	سوالات	نمره									
۵	<p>ترکیب‌های زیر را در نظر بگیرید و به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. (ترکیب‌ها فقط می‌توانند پیوند دوگانه داشته باشند.)</p> <p>۱) $C_{15}H_{27}COONa$ ۲) $CH_3(CH_2)_2COONH_4$ ۳) $C_{10}H_{19}-C_6H_4-SO_3Na$ ۴) $C_{18}H_{29}O_7K$</p> <p>الف) کدام ترکیب را نمی‌توان پاک کننده در نظر گرفت؟ ب) کدام ترکیب در ساختار خود ۳ پیوند دوگانه دارد؟ ج) نقطه ذوب کدام ترکیب (۱ یا ۴) کمتر است؟ د) کدام ترکیب قدرت پاک کنندگی یکسانی در آب دریا و چشم‌هه دارد؟ ه) نوع نیروی جاذبه بین مولکولی غالب در ترکیب (۱) را بنویسید. و) مخلوط حاصل از پاک کننده (۴) با آب و روغن، نور را از خود عبور می‌دهد یا پخش می‌کند؟</p>	۱/۵									
۶	<p>جدول مقابل ثابت یونش چند اسید را در دمای $25^\circ C$ و غلظت یکسان نشان می‌دهد. به پرسش‌های مطرح شده پاسخ دهید.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>اسید</th> <th>ثابت یونش</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>نیترواسید</td> <td>$4/5 \times 10^{-4}$</td> </tr> <tr> <td>فورمیک اسید</td> <td>$1/8 \times 10^{-4}$</td> </tr> <tr> <td>هیدروفلوریک اسید</td> <td>$5/9 \times 10^{-4}$</td> </tr> </tbody> </table> <p>الف) کدام اسید با سرعت بیشتری با فلز منیزیم واکنش می‌دهد. ب) با افزودن مقداری گاز هیدروژن کلرید به محلول فورمیک اسید، ثابت یونش آن کدام مقدار خواهد شد؟ چرا؟ ج) اگر در محلولی از نیترواسید، رابطه $[HNO_2] = 0.2 \text{ mol.L}^{-1}$ برقرار باشد، غلظت یون هیدرونیوم در این محلول را به دست آورید.</p>	اسید	ثابت یونش	نیترواسید	$4/5 \times 10^{-4}$	فورمیک اسید	$1/8 \times 10^{-4}$	هیدروفلوریک اسید	$5/9 \times 10^{-4}$	۱/۵	
اسید	ثابت یونش										
نیترواسید	$4/5 \times 10^{-4}$										
فورمیک اسید	$1/8 \times 10^{-4}$										
هیدروفلوریک اسید	$5/9 \times 10^{-4}$										
۷	<p>جدول زیر اطلاعات مربوط به دو نوع اسید تکپروتوندار با غلظت 1 mol.L^{-1} در دمای $25^\circ C$ را نشان می‌دهد. (خرداد ۱۴۰۲)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>$[H^+(aq)]$</th> <th>فرمول اسید</th> <th>شماره محلول</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>$0/1$</td> <td>HA</td> <td>۱</td> </tr> <tr> <td>$0/002$</td> <td>HB</td> <td>۲</td> </tr> </tbody> </table> <p>الف) کدام اسید رسانایی الکتریکی بیشتری دارد؟ توضیح دهید. ب) در صد یونش اسید HB را حساب کنید. ج) در محلول (۱) کدام گونه وجود ندارد? $(A^- \text{ HA } . \text{OH}^- \text{ H}_3\text{O}^+)$</p> <p>د) pH محلول (۱) با افزودن مقداری آب مقطر به آن، چه تغییری می‌کند؟</p>	$[H^+(aq)]$	فرمول اسید	شماره محلول	$0/1$	HA	۱	$0/002$	HB	۲	۱/۵
$[H^+(aq)]$	فرمول اسید	شماره محلول									
$0/1$	HA	۱									
$0/002$	HB	۲									
۸	<p>۲ لیتر محلول هیدروکلریک اسید با مقدار کافی از ضد اسید حاوی سدیم هیدروژن کربنات به طور کامل واکنش می‌دهد. اگر در این فرایند، $2/24$ لیتر گاز کربن دی‌اکسید در شرایط استاندارد تولید شود.</p> $\text{NaHCO}_3(s) + \text{HCl}(aq) \rightarrow \text{NaCl}(aq) + \text{CO}_2(g) + \text{H}_2\text{O}(l)$ $(\log 5 = 0.7)$ <p>موقق باشد.</p>	۱/۵									

ردیف	سوالات	تألیفی	امتحان نهایی: شیمی ۳	مدت امتحان: ۶۰ دقیقه
۱	<p>در هر مورد واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>الف) امید به زندگی شاخصی است که نشان می‌دهد با توجه به خطرات احتمالی، انسان‌ها (حداکثر - میانگین) چند سال در این جهان زندگی می‌کنند. ب) پاک کننده‌های خورنده از جمله سود سوزآور، همانند پاک کننده‌های صابونی، با آلاندده‌ها (برهم کنش - واکنش) می‌دهند. ج) لکه‌های سفیدی که پس از شستشو بر روی لباس‌ها دیده می‌شود، نشان از وجود رسوبات برخی از فلزهای (قلیابی - قلیابی خاکی) است.</p>	۰/۷۵		

ردیف	سوالات	نمره
۱۴	<p>شکل‌های زیر نشان‌دهنده دو آلیاژ مختلف هستند که در معرض رطوبت و گاز اکسیژن قرار گرفته‌اند. به سوالات مطرح شده پاسخ دهید.</p> <p>شکل (۱)</p> <p>شکل (۲)</p> <p>الف) ساختار آلیاژ موجود در کدام شکل، شباهت بیشتری به آلیاژ سازنده تانکرهای آب دارد؟</p> <p>ب) محلولی از نمک A را می‌توان در ظرفی از جنس فلز B نگهداری کرد؟ چرا؟</p> <p>ج) نیم‌واکنش (موازنۀ شده) کاهش انجام شده در شکل (۱) را بنویسید.</p>	۱/۲۵
	<p>۲۰</p> <p>موقع باشید.</p>	

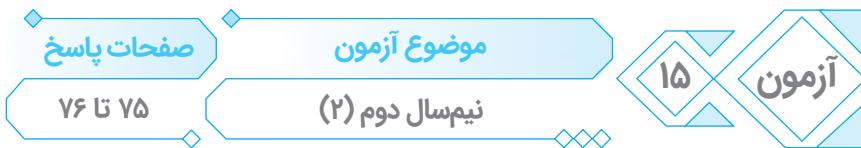
ردیف	سوالات	تألیفی	مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	امتحان نهایی: شیمی ۳															
۱	<p>در هر یک از جملات زیر، واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>الف) در واکنش مقداری پودر آلومینیم و سدیم هیدروکسید با آب، گاز (اکسیژن - هیدروژن) به همراه گرما تولید می‌شود.</p> <p>ب) در شرایط یکسان، نسبت غلظت یون هیدروژنیوم به هیدروکسید در یک نمونه شیشه پاک کن نسبت به یک نمونه لوله بازکن، (بیشتر - کمتر) است.</p> <p>ج) عدد اکسایش شبه‌فلز در ترکیب $\text{NaAlSi}_3\text{O}_8$، (برابر با - کمتر از) عدد اکسایش فلز واسطه در ترکیب MgCrO_4 است.</p> <p>د) جرم تیغه‌های آندی و کاتدی در سلول آبکاری، همانند جرم تیغه (آندی - کاتدی) در سلول مورد استفاده برای فرایند هال، تغییر می‌کند.</p>			۱															
۲	<p>درستی یا نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر را مشخص کنید. شکل درست عبارت‌های نادرست را بنویسید.</p> <p>الف) برای پاک کردن لکه اوره باقی‌مانده در یک محیط، از آب به عنوان پاک کننده مناسب می‌توان استفاده کرد.</p> <p>ب) ذرات صابون، از طریق دم هیدروکربنی خود با مولکولی بین‌مولکولی مناسب برقرار کرده و حل می‌شوند.</p> <p>ج) کمترین پتانسیل کاهشی استاندارد منگنز نسبت به پلاتین، نشان‌دهنده این است که فلز پلاتین از منگنز، قدرت اکسندگی بیشتری دارد.</p> <p>د) قدرت اکسندگی اکسیژن در محیط اسیدی، بیشتر از قدرت اکسندگی آن در محیطی با $\text{pH} = 7$ است.</p>		۱/۵																
۳	<p>در رابطه با پاک کننده مقابله به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) در دمای اتاق، این ماده چه حالت فیزیکی (جامد، مایع یا گاز) دارد؟</p> <p>ب) کدام بخش از این پاک کننده آب دوست است؟ چرا؟</p> <p>ج) مخلوط حاصل از این ماده، آب و روغن، نور را پخش می‌کند یا از خود عبور می‌دهد؟</p>	$\text{C}_{17}\text{H}_{35}-\text{COO}^-\text{K}^+$ بخش (۱) بخش (۲)		۱															
۴	<p>تفاوت شمار اتم‌های هیدروژن و کربن در یک پاک کننده غیرصابونی با جرم مولی 330 g/mol با ۶ است. هر مولکول از این پاک کننده، دارای چند پیوند دوگانه است؟ (در زنجیر هیدروکربنی پاک کننده، پیوند سه‌گانه و حلقه وجود ندارد).</p> <p>$(S=32, Na=23, O=16, C=12, H=1: \text{g.mol}^{-1})$</p>		۱/۲۵																
۵	<p>جدول زیر چهار محلول با غلظت یکسان را نشان می‌دهد که از انحلال ترکیب‌های هیدروژن سیانید، اتانول، آمونیاک و هیدروژن برمید در آب ایجاد شده‌اند. به سوالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) کدام محلول مربوط به اتانول است؟ دلیل بیاورید.</p> <p>ب) با افزودن مقداری آب به محلول حاصل از انحلال هیدروژن سیانید، pH آن به کدام محلول (۳ یا ۴) نزدیک‌تر می‌شود؟</p> <p>ج) از لحاظ قدرت اسیدی یا بازی، ترکیب موجود در کدام محلول (۲ یا ۳) قوی‌تر است؟ چرا؟</p>	<table border="1"> <tr> <td>۴</td><td>۳</td><td>۲</td><td>۱</td><td>محلول</td> </tr> <tr> <td>رسانایی الکتریکی</td><td>ندارد</td><td>کم</td><td>کم</td><td>زیاد</td> </tr> <tr> <td>۱</td><td>۹/۷</td><td>۴/۳</td><td>۷</td><td>pH</td> </tr> </table>	۴	۳	۲	۱	محلول	رسانایی الکتریکی	ندارد	کم	کم	زیاد	۱	۹/۷	۴/۳	۷	pH	۱/۲۵	
۴	۳	۲	۱	محلول															
رسانایی الکتریکی	ندارد	کم	کم	زیاد															
۱	۹/۷	۴/۳	۷	pH															

ردیف	سوالات	نمره
۶	pH محلول اسید ضعیف HA با غلظت ۲٪ مول بر لیتر، $\log 2 = 0.3$ واحد از pH محلول اسید ضعیف HB به غلظت ۵٪ مول بر لیتر، بیشتر است. در این شرایط درجه یونش اسید HA چند برابر درجه یونش اسید HB است؟	۱/۵
۷	ثابت یونش فورمیک اسید و نیترو اسید در دمای اتاق به ترتیب 4×10^{-4} و 4×10^{-5} است. در رابطه با این دو اسید، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. الف) در شرایط یکسان، محلول کدام اسید باشد بیشتری با فلز منیزیم واکنش می‌دهد؟ ب) اگر مقداری گاز هیدروژن کلرید را در محلول از فورمیک اسید حل کنیم، ثابت یونش اسید در محلول جدید کدام مقدار خواهد بود؟ چرا؟ ج) در محلولی از فورمیک اسید، رابطه $[HCOOH] = 0.5 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1}$ برقرار است. محاسبه کنید غلظت یون هیدرونیوم در این محلول برابر با چند مول بر لیتر خواهد شد.	۱/۵
۸	غلظت یون باریم در یک نمونه محلول باریم هیدروکسید برابر با ۲٪ مول بر لیتر است: الف) غلظت یون هیدروکسید در این محلول چند مول بر لیتر است? ب) pH این محلول را در دمای اتاق محاسبه کنید. $(\log 5 = 0.7)$	۱/۵
۹	اگر درصد یونش محلول 10^{-n} مول بر لیتر از اسید HA، در دمای اتاق برابر یک و $pH = 4$ باشد: الف) مقدار n را محاسبه کنید. ب) نسبت غلظت یون H^+ به OH^- را در این محلول به دست آورید.	۱/۲۵
۱۰	برای هر یک از موارد زیر، دلیل بنویسید. الف) کاهش میزان اسیدی بودن خاک به آن آهک می‌افزایند. ب) مصرف غذاها و داروهای اسیدی، سبب تشیدی بیماری‌های معده می‌شود. ج) برای دستیابی به فلزی که بخار آن در لامپ‌هایی با نور زرد وجود دارد، باید نمک‌های مذاب آن را بر قافت کرد.	۱/۵
۱۱	با توجه به شکل زیر که مربوط به واکنش تیغه‌ای از فلز روی با محلول مس (II) سولفات است، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. الف) نیم واکنش اکسایش را در این فرایند بنویسید. ب) با توجه به شکل، X چه گونه‌ای است? ج) اگر به جای فلز M، فلز طلا قرار گیرد، آیا تغییری در دمای محلول ایجاد می‌شود؟ چرا؟	۱
۱۲	سلول گالوانی «قره - مس» را در نظر بگیرید و به سوالات مطرح شده پاسخ دهید. $E^\circ(Ag^+ / Ag) = +0.8 \text{ V}$ $E^\circ(Cu^{2+} / Cu) = +0.34 \text{ V}$ الف) جهت حرکت الکترون‌ها در این سلول را تعیین کنید. ب) جرم کدام تیغه کاهش می‌یابد؟ چرا؟ ج) emf سلول را محاسبه کنید.	۱/۲۵
۱۳	حجم‌های برابری از گاز اکسیزن و هیدروژن به منظور تولید آب وارد یک سلول سوختی شده‌اند. اگر پس از پایان واکنش، $2H_2(g) + O_2(g) \rightarrow 2H_2O(g)$ گرم گاز از کاتد این سلول خارج شود: الف) مقدار مول اولیه گازهای اکسیزن و هیدروژن چقدر است؟ ب) در این مدت چند مول الکترون در سلول مبادله شده است؟	۲
۱۴	با توجه به پتانسیل‌های کاهشی داده شده، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. $E^\circ(Cu^{2+} / Cu) = +0.34 \text{ V}$, $E^\circ(Zn^{2+} / Zn) = -0.76 \text{ V}$ $E^\circ(Fe^{2+} / Fe) = -0.44 \text{ V}$, $E^\circ(Mg^{2+} / Mg) = -2.3 \text{ V}$, $E^\circ(Sn^{2+} / Sn) = -0.14 \text{ V}$ الف) برای حفاظت آهن در برابر خوردگی، استفاده از کدام فلز(ها) مناسب‌تر است؟ چرا؟ ب) استخراج کدام فلز دشوارتر است و به انرژی بیشتری نیاز دارد؟ ج) با توجه به این که پتانسیل کاهشی قلع مثبت‌تر از آهن است، چرا در ساخت ورقهٔ حلبي از روکش قلع روی آهن استفاده می‌شود؟	۱/۲۵

ردیف	سوالات	نمره
۱۵	<p>در یک سلول نور الکتروشیمیایی، نیم واکنش‌های زیر انجام می‌شود. به سوالات مطرح شده پاسخ دهید.</p> <p>I) $\text{SiO}_4(\text{s}) + 4\text{H}^+(\text{aq}) + 4\text{e}^- \rightarrow \text{Si}(\text{s}) + 2\text{H}_2\text{O}(\text{l})$, $E^\circ = -0.84\text{V}$</p> <p>II) $2\text{H}_2\text{O}(\text{l}) + 2\text{e}^- \rightarrow \text{H}_2(\text{g}) + 2\text{OH}^-(\text{aq})$, $E^\circ = -0.83\text{V}$</p> <p>الف) گونه‌های اکسنده و کاهنده را مشخص کنید. ب) کدام نیم واکنش در قطب منفی سلول انجام می‌شود? ج) محلول موجود در کدام نیم سلول، کاغذ pH را به رنگ آبی درمی‌آورد? د) با اینکه بازده، سرعت و emf در این سلول پایین است، چرا استفاده از آن مناسب است؟ (یک دلیل)</p>	۱/۲۵
	موقق باشد.	۲۰

ردیف	سوالات	تألیفی	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	امتحان نهایی: شیمی ۳	مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه
۱	<p>در هر یک از جملات زیر، واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>الف) با توجه به عوامل مختلف مؤثر در پاک کنندگی صابون‌ها، هرچه دما (کمتر - بیشتر) باشد، درصد لکه‌های باقی‌مانده بیشتر خواهد بود. ب) برای از بین بردن جوش صورت و قارچ‌های پوسی، به صابون‌ها ماده شیمیایی (گوگرد - کلر) دار اضافه می‌کنند. ج) در یک واکنش اکسایش - کاهش، گونه‌ای که به دنبال تبادل الکترون دچار افزایش شعاع می‌شود، در نقش (کاهنده - اکسنده) است. د) در گذشته برای عکاسی از سوختن فلز (منیزیم - سدیم) به عنوان منبع نور استفاده می‌کردند.</p>				۱
۲	<p>مقدار یکسانی صابون جامد را در ظرف (۱ و ۲) که دارای نمونه‌هایی از آب مقطر و آب دریا است می‌ریزیم، تا محلول آب و صابون به شکل مقابل تهیه شود. با توجه به آن پاسخ دهید. (دی ۱۴۰۲)</p> <p>الف) کدام ظرف (۱ یا ۲) دارای آب مقطر است؟ دلیل بنویسید. ب) پس از شستن لباس با محلول کدام ظرف (۱ یا ۲)، بر روی لباس‌ها لکه‌های سفید برجای می‌ماند؟ دلیل بنویسید. ج) کدام نوع پاک کننده‌ها در هر دو ظرف خاصیت پاک کنندگی خود را حفظ می‌کنند؟</p>				
۳	<p>درستی یا نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر را مشخص کنید. شکل درست عبارت‌های نادرست را بنویسید.</p> <p>الف) اسیدها با اغلب فلزها واکنش می‌دهند، در تماس با پوست سوزش ایجاد می‌کنند و مزء تاخی دارند. ب) فلزها و گرافیت با استفاده از الکترونهای خود جریان برق را عبور می‌دهند. ج) کسب اطمینان از کیفیت تولید فراورده‌های غذایی و ساخت سمعک، در گرو بهره‌گیری از دانش الکتروشیمی است. د) افزودن مقداری کلسیم کلرید به سدیم کلرید، دمای ذوب آن را به اندازه 58.7°C کاهش می‌دهد.</p>				
۴	<p>نوعی پاک کننده که به شکل پودر عرضه می‌شود، شامل مخلوط سدیم هیدروکسید و آلومینیم است. در رابطه با این پاک کننده، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) در واکنش این پاک کننده با آب، چه گازی (کربن دی اکسید یا هیدروژن) تولید می‌شود؟ ب) آیا از این پاک کننده برای باز کردن لوله‌های مسدود شده توسط چربی استفاده می‌شود؟ چرا؟ ج) واکنش این پاک کننده با آب، گرماده است یا گرمایگر؟ مبادله انرژی در این واکنش چه تأثیری بر قدرت پاک کنندگی آن دارد؟</p>				۱/۲۵
۵	<p>اگر pH دو محلول مقابل با هم برابر باشد، موارد زیر از دو محلول را با بیان دلیل مقایسه کنید.</p> <p>الف) رسانایی الکتریکی ب) قدرت اسیدی</p>				۱

امتحان نهایی: شیمی ۳		ردیف
نمره	سوالات	
۱	<p>در هر یک از موارد زیر واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>(الف) تفاوت آنتالپی فروپاشی KCl و KF نسبت به تفاوت آنتالپی فروپاشی LiBr و NaBr، (بیشتر - کمتر) است.</p> <p>(ب) اکسیدی از فلز تیتانیم که به عنوان رنگدانه کاربرد دارد، همهٔ پرتوهای مرئی را (جذب - بازتاب) می‌کند.</p> <p>(ج) (الکل - کربوکسیلیک اسید) به طور مستقیم، قابلیت تبدیل شدن به آمین، آلدهید و کتون را دارد.</p> <p>(د) از تقطیر نفت خام، (اتیلن گلیکول - اتن) رانی توان به طور مستقیم به دست آورد.</p>	۱
۱/۵	<p>درستی یا نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر را مشخص کنید. شکل درست عبارت‌های نادرست را بنویسید.</p> <p>(الف) هنگام پختن سفالینه‌های تهیه شده از خاک رس، درصد جرمی سیلیس همانند طلا افزایش می‌یابد.</p> <p>(ب) در یک مولکول، اگر اتمی فاقد چفت الکترون نایرون نایوندی باشد، به طور حتم دارای بار جزئی مثبت است.</p> <p>(ج) در یک شباهه‌روز، بیشترین غلظت گاز قهوه‌ای رنگ از حداکثر غلظت گازهای آلینده دیگر بیشتر است.</p> <p>(د) در مبدل‌های کاتالیستی برای افزایش سطح کاتالیست، دانه‌های ریز را به صورت سرامیک درمی‌آورند تا بازدهی بیشتر شود.</p>	۲
۱	<p>با توجه به شکل زیر، به پرسش‌های مطرح شده پاسخ دهید.</p> <p>(الف) نقشهٔ پتانسیل الکتروستاتیکی کدام مولکول (SO_3 یا NH_3) را نشان می‌دهد؟ چرا؟</p> <p>(ب) از لحاظ تغییر جهت مسیر یک باریکهٔ مایع در مجاورت میلهٔ باردار، به کدام مولکول (کلروفرم یا کربن تتراکلرید) شباهت بیشتری دارد؟ دلیل بنویسید.</p>	۳
۱/۲۵	<p>با توجه به دو دگرگشکل مختلف کربن به پرسش‌های مطرح شده پاسخ دهید.</p> <p>(الف) اگر جرم دو نمونه از آن‌ها برابر باشد، کدام آلوتروپ (الماس یا گرافیت) حجم بیشتری خواهد داشت؟ چرا؟</p> <p>(ب) کدام آلوتروپ کربن از لحاظ چینش اتم‌ها شباهت بیشتری به چینش مولکول‌ها در یک نمونه یخ دارد؟</p> <p>(ج) کدامیک از آن‌ها در عبور جریان الکتریسیته، رفارمی مشابه دومین عنصر فراوان پوسته جامد زمین دارد؟</p> <p>(د) اگر اندازهٔ آنتالپی سوختن آن‌ها، $393/5$ و $395/4$ کیلوژول بر مول باشد، کدامیک را می‌توان به الماس نسبت داد؟</p>	۴
۱/۵	<p>با توجه به شکل‌های مقابل، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.</p> <p>(الف) اگر بخش A، اتم عنصر (الف) را نشان دهد، این عنصر چکش‌خوار است یا نیست؟ چرا؟</p> <p>(ب) عنصر (ب) یک نافلز است و شعاع بخش‌های C و D به ترتیب برابر ۷۳ و ۱۴۰ پیکومتر می‌باشد. اگر نسبت اندازهٔ بار به شعاع در یون آن برابر ۴۲×۱۰^{-۲} باشد، بار این یون را به دست آورید.</p> <p>(ج) اگر عناصر (الف) و (ب) به ترتیب فلز و نافلز هم دوره با اندازهٔ بار یکسان باشند، چگالی بار کدامیک از آن‌ها بیشتر است؟</p>	۵
۱	<p>دانش‌آموزی معادلهٔ فروپاشی شبکهٔ یونی سدیم اکسید را به صورت زیر نوشته است. با توجه به آن به سوالات پاسخ دهید.</p> $\text{Na}_2\text{O(l)} \rightarrow ۲\text{Na}^+(\text{g}) + \text{O}^{2-}(\text{g}) + ۲۴۸۸\text{kJ}$ <p>(الف) اشتباهات این معادله را اصلاح کنید.</p> <p>(ب) اگر در شبکهٔ بلور یونی این ترکیب یون نیترید با یون اکسید جایگزین شود، نقطه ذوب آن چه تغییری می‌کند؟ دلیل بنویسید.</p>	۶
۱	<p>با توجه به ساختار لوویس گونه‌های زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>(الف) بار یون سیلیکات را محاسبه کنید.</p> <p>(ب) فرمول شیمیایی فسفات و کربنات فلز کلسیم را بنویسید.</p>	۷

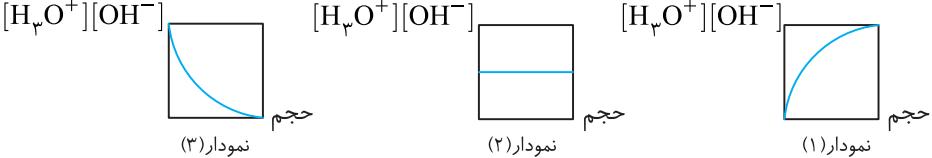
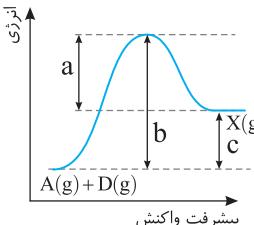
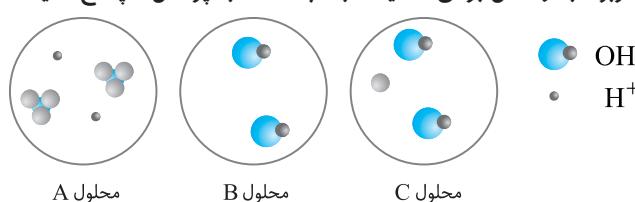
ردیف	سوالات	نمره															
۸	<p>همه مواد خالص بر اساس رفتار آن‌ها مطابق نمودار زیر دسته‌بندی شده‌اند. با توجه به جاهای خالی به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <pre> graph TD A[آیا ماده در حالت مایع رساناست?] -- بله --> B[آیا ماده در حالت جامد، شکننده است?] A -- خیر --> C[آیا ماده در حالت جامد، سخت است?] B -- خیر --> D[جامد (ت)] B -- بله --> E[جامد (پ)] C -- خیر --> F[جامد (ب)] C -- بله --> G[جامد (الف)] </pre> <p>الف) به جای (ب) و (پ) واژه مناسب بنویسید. ب) برای هر یک از جامدهای (الف) و (ت) یک مثال بزنید.</p>	۱															
۹	<p>جدول زیر واکنش‌گازهای هیدروژن و اکسیژن را در شرایط گوناگون و دمای 25°C نشان می‌دهد، با توجه به آن به سوالات پاسخ دهید.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>آزمایش</th> <th>شرایط آزمایش</th> <th>سرعت واکنش</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱</td> <td>بدون حضور کاتالیزگر</td> <td>ناچیز</td> </tr> <tr> <td>۲</td> <td>ایجاد جرقه</td> <td>افجاري</td> </tr> <tr> <td>۳</td> <td>در حضور پودر روی</td> <td>سریع</td> </tr> <tr> <td>۴</td> <td>در حضور توری پلاتین</td> <td>افجاري</td> </tr> </tbody> </table> <p>الف) نقش جرقه در انجام واکنش (۲) چیست? ب) نمودار (b) را به کدام یک از آزمایش‌های (۳) یا (۴) می‌توان نسبت داد؟ ج) انرژی فعال‌سازی واکنش (۳) کمتر است یا واکنش (۴)؟ د) با استفاده از توری پلاتینی در آزمایش (۴)، آنتالپی واکنش چه تغییری می‌کند؟ چرا؟ ه) چرا این واکنش در دمای اتفاق انجام نمی‌شود؟</p>	آزمایش	شرایط آزمایش	سرعت واکنش	۱	بدون حضور کاتالیزگر	ناچیز	۲	ایجاد جرقه	افجاري	۳	در حضور پودر روی	سریع	۴	در حضور توری پلاتین	افجاري	۱/۵
آزمایش	شرایط آزمایش	سرعت واکنش															
۱	بدون حضور کاتالیزگر	ناچیز															
۲	ایجاد جرقه	افجاري															
۳	در حضور پودر روی	سریع															
۴	در حضور توری پلاتین	افجاري															
۱۰	<p>با توجه به نمودارهای (انرژی - پیشرفت) زیر، به پرسش‌های داده شده پاسخ دهید. (هر مریع نشان‌دهنده $\Delta E_{\text{ک}} \text{ ج} \cdot \text{mol}^{-1}$ انرژی است).</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>نمودار</th> <th>پیشرفت واکنش</th> <th>نمودار</th> <th>پیشرفت واکنش</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A</td> <td>نمودار</td> <td>B</td> <td>نمودار</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>نمودار</td> <td>D</td> <td>نمودار</td> </tr> </tbody> </table> <p>الف) کدام نمودار مربوط به یک واکنش گرم‌آگیر با سرعت بیشتر است؟ دلیل بنویسید. ب) در کدام نمودار(ها) مجموع آنتالپی پیوند فراورده‌ها از واکنش‌دهنده‌ها بیشتر است? ج) اگر نمودار A مربوط به واکنش $\text{HI}(g) \rightarrow \text{I}_2(g) + \text{H}_2(g)$ باشد، با شرکت $\frac{1}{2}$ مول گاز بنفش رنگ در واکنش، چند کیلوژول گرمایی با محیط مبادله می‌شود؟</p>	نمودار	پیشرفت واکنش	نمودار	پیشرفت واکنش	A	نمودار	B	نمودار	C	نمودار	D	نمودار	۱/۵			
نمودار	پیشرفت واکنش	نمودار	پیشرفت واکنش														
A	نمودار	B	نمودار														
C	نمودار	D	نمودار														

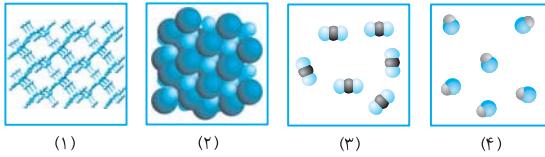
ردیف	سوالات	نمره																		
۱۱	<p>شکل زیر یک مبدل کاتالیستی را نشان می‌دهد:</p> <p>الف) این مبدل در چه خودروهایی استفاده می‌شود؟ ب) فرمول شیمیابی ماده موجود در مخزن A چیست؟ دلیل استفاده از آن را بنویسید. ج) نام گازهای خروجی B و C را بنویسید. د) در معادله واکنش حذف اکسیدهای نیتروژن، چند درصد اتم‌های عنصر تولید شده، حاصل از اکسایش است؟</p>	۱/۵																		
۱۲	<p>۱/۵ مول از هر یک از گازهای کلر و فسفر تری کلرید وارد یک ظرف یک لیتری شده است. اگر در لحظه تعادل یک مول گاز PCl_5 در ظرف وجود داشته باشد:</p> $\text{PCl}_3(\text{g}) + \text{Cl}_2(\text{g}) \rightleftharpoons \text{PCl}_5(\text{g})$ <p>الف) مقدار ثابت تعادل این واکنش را به دست آورید. ب) با دو برابر کردن حجم ظرف واکنش، مقدار گاز کلر در تعادل جدید به چند مول می‌رسد؟ ($\sqrt{13} \approx 3.6$)</p>	۱/۷۵																		
۱۳	<p>۱/۵ واکنش تعادلی $a\text{A}(\text{g}) + Q \rightleftharpoons b\text{B}(\text{g})$ در دمای 25°C برقرار شده است. به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف) کوچکترین مقادیر b و a را بنویسید. ب) با افزایش فشار، مول گاز B چگونه تغییر می‌کند (افزایش یا کاهش)؟ چرا؟ ج) مقدار ثابت تعادل این واکنش در دمای صفر درجه سلسیوس چقدر می‌تواند باشد (50°C یا 50°F)؟ دلیل بیاورید.</p>	۱/۵																		
۱۴	<p>با توجه به شکل رو به رو که نمایی از فناوری تولید آمونیاک را نشان می‌دهد، به سوالات پاسخ دهید.</p> <p>الف) به جای (الف) و (ب) چه واژه‌هایی باید نوشته شود؟ ب) دما و فشار مناسب برای انجام این فرایند را بنویسید. ج) علت استفاده از گرم کننده در این فرایند چیست؟ د) اگر نقطه جوش آمونیاک، نیتروژن و هیدروژن به ترتیب -33°C, -196°C و -253°C درجه سلسیوس باشد، کدام دما (40°C یا 20°C) برای سرد کننده مناسب است؟ چرا؟</p>	۱/۵																		
۱۵	<p>هر یک از عبارت‌های داده شده در ستون (الف) با کدام واژه از ستون (ب) ارتباط دارد؟ در پاسخ نامه بنویسید. (در ستون (ب) دو مورد اضافی است).</p> <table border="1"> <tr> <td>(الف)</td> <td>(ب)</td> </tr> <tr> <td>الف) فراورده واکنش آن با اتانول، می‌تواند چسب را در خود حل کند.</td> <td>۱- کربن مونوکسید</td> </tr> <tr> <td>ب) در بازیافت PET از آن استفاده می‌شود.</td> <td>۲- اتیل اتانوآت</td> </tr> <tr> <td>ج) از واکنش آن با اتن، ماده‌ای بدست می‌آید که خاصیت بی‌حس کنندگی دارد.</td> <td>۳- متانول</td> </tr> <tr> <td>د) یکی از فراورده‌های حاصل از واکنش متان با آب در حضور کاتالیزگر است.</td> <td>۴- اتیلن</td> </tr> <tr> <td>ه) در اثر واکنش پارازیلن با محلول غلیظ پتابسیم پرمونگنات ایجاد می‌شود.</td> <td>۵- پلی اتیلن ترفتالات</td> </tr> <tr> <td>و) یکی از مهم‌ترین خوارک‌های پتروشیمی بوده و در واکنش با آب ماده‌ای با خاصیت ضد عفونی کنندگی تولید می‌کند.</td> <td>۶- هیدروژن کلرید</td> </tr> <tr> <td>۷- اتانوئیک اسید</td> <td></td> </tr> <tr> <td>۸- ترفتالیک اسید</td> <td></td> </tr> </table> <p>۲۰ موقّق باشد.</p>	(الف)	(ب)	الف) فراورده واکنش آن با اتانول، می‌تواند چسب را در خود حل کند.	۱- کربن مونوکسید	ب) در بازیافت PET از آن استفاده می‌شود.	۲- اتیل اتانوآت	ج) از واکنش آن با اتن، ماده‌ای بدست می‌آید که خاصیت بی‌حس کنندگی دارد.	۳- متانول	د) یکی از فراورده‌های حاصل از واکنش متان با آب در حضور کاتالیزگر است.	۴- اتیلن	ه) در اثر واکنش پارازیلن با محلول غلیظ پتابسیم پرمونگنات ایجاد می‌شود.	۵- پلی اتیلن ترفتالات	و) یکی از مهم‌ترین خوارک‌های پتروشیمی بوده و در واکنش با آب ماده‌ای با خاصیت ضد عفونی کنندگی تولید می‌کند.	۶- هیدروژن کلرید	۷- اتانوئیک اسید		۸- ترفتالیک اسید		۱/۵
(الف)	(ب)																			
الف) فراورده واکنش آن با اتانول، می‌تواند چسب را در خود حل کند.	۱- کربن مونوکسید																			
ب) در بازیافت PET از آن استفاده می‌شود.	۲- اتیل اتانوآت																			
ج) از واکنش آن با اتن، ماده‌ای بدست می‌آید که خاصیت بی‌حس کنندگی دارد.	۳- متانول																			
د) یکی از فراورده‌های حاصل از واکنش متان با آب در حضور کاتالیزگر است.	۴- اتیلن																			
ه) در اثر واکنش پارازیلن با محلول غلیظ پتابسیم پرمونگنات ایجاد می‌شود.	۵- پلی اتیلن ترفتالات																			
و) یکی از مهم‌ترین خوارک‌های پتروشیمی بوده و در واکنش با آب ماده‌ای با خاصیت ضد عفونی کنندگی تولید می‌کند.	۶- هیدروژن کلرید																			
۷- اتانوئیک اسید																				
۸- ترفتالیک اسید																				

ردیف	سوالات	نمره
۱۶	<p>در شرایط یکسان غلظت و حجم، دو محلول اسید HA و HX در اختیار داریم. با توجه به نمودار زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>الف) pH کدام محلول بزرگ‌تر است؟ چرا؟</p> <p>ب) در واکنش با فلز منیزیم، مقدار گاز هیدروژن آزاد شده در دو محلول را با بیان دلیل مقایسه کنید.</p> <p>ج) کدام اسید می‌تواند در باران اسیدی وجود داشته باشد؟ دلیل بنویسید.</p>	۱/۵
	موفق باشید.	۲۰

ردیف	سوالات	تألیفی	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	امتحان نهایی: شیمی ۳	مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه															
۱	<p>با استفاده از واژه‌های زیر، عبارت‌های زیر را کامل کنید. (برخی از واژه‌ها اضافی هستند).</p> <p>سنگین - Fe₂O_۳ - کاتدی - Al_۲O_۳ - سرامیکی - کلوئید - آندی - سخت - محلول - فلزی</p> <p>الف) به آب‌هایی که مقادیر چشمگیری از یون‌های کلسیم و منیزیم دارند، آب گفته می‌شود.</p> <p>ب) در دیواره متخلخل یک سلول گالوانی، کاتیون به سمت نیم‌سلول در حرکت است.</p> <p>ج) دلیل سرخ‌فام بودن برخی از انواع خاک رس، وجود ترکیب در آن‌ها است.</p> <p>د) رنگ‌هایی که برای پوشش سطح استفاده می‌شوند، نوعی هستند که لایه نازک روی سطح ایجاد می‌کنند.</p> <p>ه) در مبدل کاتالیستی خودرو، فلزهای رو دیم، پالادین و پلاتین روی یک سطح که به شکل توری درآمده است، قرار گرفته‌اند.</p>	۱/۲۵																		
۲	<p>موم زنبور عسل که توسط زنبورهای کارگر تولید می‌شود، از هشت غده که در زیر شکم زنبور کارگر قرار دارد، ترکیب می‌شود.</p> <p>این موم از ترکیب‌های مختلف تشکیل شده است، اما به طور عمده ترکیبی با فرمول ساختاری زیر است:</p> <p style="text-align: center;">$\begin{array}{c} \text{O} \\ \\ \text{C}^* \\ \\ \text{CH}_3(\text{CH}_2)_{14}-\text{O}(\text{CH}_2)_{29}-\text{CH}_3 \end{array}$</p> <p>الف) گروه عاملی موجود در موم زنبور عسل چه نام دارد؟</p> <p>ب) عدد اکسایش اتم کربن ستاره‌دار را محاسبه کنید.</p> <p>ج) آیا موم زنبور عسل در هگزان حل می‌شود؟ دلیل بیاورید.</p>	۱/۲۵																		
۳	<p>در جدول زیر برخی از ویژگی‌های الماس و گرافیت مقایسه شده است.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>آنوتروب</th> <th>چگالی ($\text{g.cm}^{-۳}$)</th> <th>سختی</th> <th>رسانایی الکتریکی</th> <th>نوع چینش</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الماس</td> <td>۳/۵۱</td> <td>۱۰</td> <td>نارسانا</td> <td>سه‌بعدی</td> </tr> <tr> <td>گرافیت</td> <td>؟</td> <td>؟</td> <td>؟</td> <td>؟</td> </tr> </tbody> </table> <p>الف) کدام چگالی (۲/۲۷ یا ۴/۲۱) را می‌توان به گرافیت نسبت داد؟ چرا؟</p> <p>ب) درجه سختی گرافیت چقدر است؟</p> <p>ج) رسانایی الکتریکی گرافیت چگونه است؟</p> <p>د) نوع چینش اتم‌های کربن در گرافیت را بنویسید.</p>	آنوتروب	چگالی ($\text{g.cm}^{-۳}$)	سختی	رسانایی الکتریکی	نوع چینش	الماس	۳/۵۱	۱۰	نارسانا	سه‌بعدی	گرافیت	؟	؟	؟	؟	۱/۲۵			
آنوتروب	چگالی ($\text{g.cm}^{-۳}$)	سختی	رسانایی الکتریکی	نوع چینش																
الماس	۳/۵۱	۱۰	نارسانا	سه‌بعدی																
گرافیت	؟	؟	؟	؟																

ردیف	نمره	سؤالات
۴	۱/۵	<p>ب) پرسش‌های زیر پاسخ دهید.</p> <p>(الف) به دو لیتر آب خالص 25°C قطره قطره هیدروکلریک اسید غلیظ، اضافه می‌کنیم. کدام نمودار تغییرات $[\text{H}_3\text{O}^+][\text{OH}^-]$ را بر حسب حجم به درستی نشان می‌دهد؟ دلیل بنویسید.</p> <p>نمودار (۱)</p> <p>نمودار (۲)</p> <p>نمودار (۳)</p> <p>ب) تنها عاملی که افزون بر جایه‌جایی تعادل، توانایی تغییر مقدار ثابت تعادل (K) را دارد، چیست؟ اثر این تغییر بر تعادلهای گوناگون به چه عاملی بستگی دارد؟</p> <p>ج) در آبکاری یک قاشق مسی با فلز نقره، قاشق به کدام قطب باتری (مثبت یا منفی) متصل می‌شود؟ چرا؟</p>
۵	۱/۷۵	<p>درستی یا نادرستی هر یک از عبارت‌های زیر را مشخص کنید. شکل درست عبارت‌های نادرست را بنویسید.</p> <p>(الف) سلول‌های سوختی، انرژی شیمیایی را در خود دخیره می‌کنند.</p> <p>(ب) ترکیبی با فرمول $\text{C}_{۱۲}\text{H}_{۲۵} - \text{SO}_۴^-\text{Na}^+$ یک پاک‌کنندهٔ غیرصابونی جامد محسوب می‌شود.</p> <p>(ج) اگر ماده‌ای همه طول موج‌های نور سفید را جذب کند، به رنگ سفید دیده می‌شود.</p> <p>(د) امروزه در ساخت پروانهٔ کشتی‌های اقیانوس‌پیما به جای تیتانیم از فولاد استفاده می‌کنند.</p>
۶	۱	<p>با توجه به نمودار تغییر انرژی نسبت به پیشرفت واکنش فرضی ($\text{A(g)} + \text{D(g)} \rightarrow \text{X(g)}$، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.</p> <p>(الف) کدام کمیت (a، b یا c) نشان‌دهندهٔ کمترین مقدار انرژی لازم برای انجام این واکنش است؟ دلیل بنویسید.</p> <p>(ب) در صورت استفاده از کاتالیزگر برای این واکنش، کدام کمیت (a، b یا c) ثابت می‌ماند؟ چرا؟</p>
۷	۱/۵	<p>تحقیقات نشان داده است که مصرف میوه‌هایی که خاصیت بازی دارند، برای بهبود عملکرد دستگاه گوارش، بسیار مفید است. برای نمونه سیب قرمز، گلابی و موز جزء میوه‌هایی هستند که pH بزرگ‌تر از ۷ دارند. اگر pH یک نمونه گلابی برابر با $11\frac{1}{3}$ باشد، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. ($\log 5 = 0.7$ و $\log 2 = 0.3$).</p> <p>(الف) غلظت یون هیدرونیوم (H_3O^+) در این نمونه گلابی در دمای 25°C را حساب کنید.</p> <p>(ب) غلظت یون هیدروکسید (OH^-) این گلابی چند برابر غلظت یون هیدرونیوم آب خالص در دمای 25°C است؟</p>
۸	۱/۲۵	<p>با توجه به شکل‌های زیر که مربوط به واکنش برخی اکسیدها با آب است، به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>(الف) کدام ماده (A، B یا C) می‌تواند اسید آرنسیوس باشد؟ چرا؟</p> <p>(ب) رنگ کاغذ pH در حضور محلول B چگونه است؟</p> <p>(ج) ماده C کدام‌یک از ترکیب‌های BaO(s) یا $\text{SO}_۴^-(s)$ می‌تواند باشد؟ دلیل بیاورید.</p>
۹	۱/۵	<p>سلول گالوانی را در نظر بگیرید که شامل نیم‌سollo استاندارد منیزیم و نیم‌سollo استاندارد کادمیم است. با توجه به E° این دو فلز، به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>(الف) آند این سollo گالوانی کدام فلز (منیزیم یا کادمیم) است؟ دلیل بنویسید.</p> <p>(ب) واکنش کلی این سollo را بنویسید.</p> <p>(ج) emf این سollo را در دمای 25°C حساب کنید.</p> $\text{Mg}^{2+}(\text{aq}) + 2\text{e}^- \rightarrow \text{Mg(s)}, E^\circ = -\frac{2}{38}\text{V}$ $\text{Cd}^{2+}(\text{aq}) + 2\text{e}^- \rightarrow \text{Cd(s)}, E^\circ = -\frac{4}{40}\text{V}$

ردیف	سوالات	نمره														
۱۰	شکل‌های زیر الگوهای ساختاری برای چند ماده را نشان می‌دهد. با توجه به شکل‌های زیر پاسخ دهید. <p>(۱) (۲) (۳) (۴)</p> <p>الف) کدام ماده در حالت مذاب، می‌تواند رسانای جریان برق باشد؟ ب) ترکیبی که مولکول‌های آن در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند، کدام است؟ ج) در کدام ماده، مجموعه‌ای از اتم‌ها وجود دارد که با هم پیوند اشتراکی دارند؟ نام این نوع جامد چیست؟</p>	۱														
۱۱	با توجه به جدول زیر که pH محلول $1/\times 10^0$ مولار چند اسید و باز را نشان می‌دهد، به پرسش‌ها پاسخ دهید. <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>D</td><td>C</td><td>B</td><td>A</td><td>محلول آبی اسید یا باز</td> </tr> <tr> <td>۹/۲</td><td>۳/۱</td><td>۱۳</td><td>۲/۳</td><td>۲۵°C pH محلول در دمای</td> </tr> </table> <p>الف) رسانای الکتریکی محلول A بیشتر است یا C؟ چرا؟ ب) اگر ثابت یونش بازی (K_b) در دمای $25^\circ C$ برابر 4×10^{-4} باشد، در همین دما، K_b برای B کدام عدد 7×10^{-5} یا $1/2 \times 10^{-3}$ می‌تواند باشد؟ دلیل بیاورید.</p>	D	C	B	A	محلول آبی اسید یا باز	۹/۲	۳/۱	۱۳	۲/۳	۲۵°C pH محلول در دمای	۱				
D	C	B	A	محلول آبی اسید یا باز												
۹/۲	۳/۱	۱۳	۲/۳	۲۵°C pH محلول در دمای												
۱۲	برای هر یک از عبارت‌های زیر، دلیل بنویسید. <p>الف) فسفر سفید در هوا و در دمای اتاق به راحتی آتش می‌گیرد. اما گاز هیدروژن در همین شرایط با اکسیژن واکنش نمی‌دهد. ب) با انتقال واکنش تعادلی $H_2(g) + I_2(g) \rightleftharpoons 2HI(g)$ به ۵ لیتری در دمای ثابت، شمار مول‌های HI تغییر نمی‌کند. ج) ترکیب‌هایی که در دما و فشار اتاق به حالت مایع هستند، جزء مواد مولکولی محسوب می‌شوند.</p>	۱/۵														
۱۳	با توجه به جدول مقابل، به پرسش‌ها پاسخ دهید. <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <th>نیم واکنش</th> <th>$E^\circ(V)$</th> </tr> <tr> <td>$Au^{3+}(aq) + 3e^- \rightarrow Au(s)$</td> <td>+1/۵۰</td> </tr> <tr> <td>$Zn^{2+}(aq) + 2e^- \rightarrow Zn(s)$</td> <td>-0/۷۶</td> </tr> <tr> <td>$O_2(g) + 2H_2O(l) + 4e^- \rightarrow 4OH^-(aq)$</td> <td>+0/۴۰</td> </tr> <tr> <td>$O_2(g) + 4H^+(aq) + 4e^- \rightarrow 2H_2O(l)$</td> <td>+1/۲۳</td> </tr> <tr> <td>$Ag^+(aq) + e^- \rightarrow Ag(s)$</td> <td>+0/۸۰</td> </tr> <tr> <td>$Fe^{2+}(aq) + 2e^- \rightarrow Fe(s)$</td> <td>-0/۴۴</td> </tr> </table> <p>الف) خوردگی آهن در محیط اسیدی بیشتر رخ می‌دهد یا در محیط خنثی؟ چرا؟ ب) چرا طلا در هوای مرطوب و حتی در اعمق دریا همچنان درخشندگی خود را حافظ می‌کند؟ ج) با قرارگیری لایه‌ای از فلز روی بر سطح آهن، روی از آهن محافظت می‌کند یا سبب خوردگی سریع‌تر آن می‌شود؟ توضیح دهید.</p>	نیم واکنش	$E^\circ(V)$	$Au^{3+}(aq) + 3e^- \rightarrow Au(s)$	+1/۵۰	$Zn^{2+}(aq) + 2e^- \rightarrow Zn(s)$	-0/۷۶	$O_2(g) + 2H_2O(l) + 4e^- \rightarrow 4OH^-(aq)$	+0/۴۰	$O_2(g) + 4H^+(aq) + 4e^- \rightarrow 2H_2O(l)$	+1/۲۳	$Ag^+(aq) + e^- \rightarrow Ag(s)$	+0/۸۰	$Fe^{2+}(aq) + 2e^- \rightarrow Fe(s)$	-0/۴۴	۱/۵
نیم واکنش	$E^\circ(V)$															
$Au^{3+}(aq) + 3e^- \rightarrow Au(s)$	+1/۵۰															
$Zn^{2+}(aq) + 2e^- \rightarrow Zn(s)$	-0/۷۶															
$O_2(g) + 2H_2O(l) + 4e^- \rightarrow 4OH^-(aq)$	+0/۴۰															
$O_2(g) + 4H^+(aq) + 4e^- \rightarrow 2H_2O(l)$	+1/۲۳															
$Ag^+(aq) + e^- \rightarrow Ag(s)$	+0/۸۰															
$Fe^{2+}(aq) + 2e^- \rightarrow Fe(s)$	-0/۴۴															
۱۴	با توجه به جدول زیر که غلظت تعادلی مواد شرکت‌کننده در تعادل $H_2(g) + 3N_2(g) \rightleftharpoons 2NH_3(g)$ را در دمای ۲۹۸K نشان می‌دهد، به پرسش‌های زیر پاسخ دهید. <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <th>$NH_3(g)$</th> <th>$H_2(g)$</th> <th>$N_2(g)$</th> <th>ماده</th> </tr> <tr> <td>۰/۰۲</td> <td>۰/۵</td> <td>۰/۴</td> <td>غلظت تعادلی (mol.L^{-1})</td> </tr> </table> <p>الف) عبارت ثابت تعادل (K) این واکنش را بنویسید. ب) مقدار ثابت تعادل را محاسبه کنید. ج) میزان پیشرفت واکنش در این دما، کم است یا زیاد؟ دلیل بیاورید.</p>	$NH_3(g)$	$H_2(g)$	$N_2(g)$	ماده	۰/۰۲	۰/۵	۰/۴	غلظت تعادلی (mol.L^{-1})	۱/۵						
$NH_3(g)$	$H_2(g)$	$N_2(g)$	ماده													
۰/۰۲	۰/۵	۰/۴	غلظت تعادلی (mol.L^{-1})													
۱۵	درصد یونش اسید HX در محلول ۱ مولار آن برابر 10° درصد است. <p>الف) HX اسید قوی است یا ضعیف؟ چرا؟ ب) pH محلول چند مولار این اسید برابر با ۳ است؟</p>	۱/۲۵														
۲۰	موفق باشید.															

پاسخ آزمون (۱) - فصل اول (۱)

۱۶ یا $(5/33)/_{(0/25)}$ (این ماده دارای ۴ جفت الکترون پیوندی و ۹ جفت الکترون ناپیوندی است). **ج**) این ماده توسط بخش آب گریز (دم هیدروکربنی) به لکه های چربی $(0/25)$ و توسط بخش آب دوست (SO_3^-) به مولکول های آب متصل می شود $(0/25)$ و بدین ترتیب لکه های چربی را از بین می برد.

۱۷ **الف**) نمودار $(2/_{(0/25)})$ محلول $(1/_{(0/25)})$ - زیرا نسبت غلظت HA یونش یافته به غلظت اولیة HA در محلول $(1/_{(0/25)})$ کمتر است. (یا با محاسبه نشان دهنده). **ج**) برابر است $(0/25)$ - زیرا دما ثابت است و تغییر نمی کند. $(0/25)$

$$\text{pH} = -\log[\text{H}^+] = -\log(5 \times 10^{-9}) = 8/3$$

۱۸ **الف**) خیر $(0/25)$

$$[\text{H}^+] \times [\text{OH}^-] = 10^{-14} \Rightarrow 5 \times 10^{-9} \times [\text{OH}^-] = 10^{-14}$$

ج) خیر $(0/25)$

$$\Rightarrow [\text{OH}^-] = 2 \times 10^{-6} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$[\text{H}^+] = 10^{-\text{pH}} = 10^{-13/1} = 8 \times 10^{-14} \text{ mol.L}^{-1}$$

۱۹

$$[\text{H}^+] \times [\text{OH}^-] = 10^{-14} \Rightarrow 8 \times 10^{-14} \times [\text{OH}^-] = 10^{-14}$$

$$\Rightarrow [\text{OH}^-] = \frac{1}{8} \text{ mol.L}^{-1}$$

$$[\text{OH}^-] = [\text{KOH}] \Rightarrow \text{KOH}$$

حجم \times غلظت مولی = مول

$$= \frac{1}{8} \text{ mol.L}^{-1} \times 4 \text{ L} = 0.5 \text{ mol}$$

$$\text{C}_{18}\text{H}_{36}\text{O}_4 \text{ یا } \text{C}_{17}\text{H}_{35}\text{COOH}$$

$$0.5 \text{ mol KOH} \times \frac{1 \text{ mol K}_2\text{O}}{2 \text{ mol KOH}} \times \frac{94 \text{ g K}_2\text{O}}{1 \text{ mol K}_2\text{O}} = 23/5 \text{ g K}_2\text{O}$$

۲۰ **الف**) C **ب**) آب **ج**) $(0/25)$ - زیرا BaO یک باز آرنسوس و دو ظرفیتی است و غلظت یون هیدروکسید را افزایش می دهد و به ازای انحلال یک واحد فرمولی از آب، ۳ یون ایجاد می شود. $(0/25)$

پاسخ آزمون (۲) - فصل اول (۲)

۱ **الف**) کمتر $(0/25)$ **ب**) قرمز $(0/25)$ **ج**) پلی استری $(0/25)$ **د**) هیدروژن $(0/25)$

نکته: ۱- مخلوط سدیم هیدروکسید و پودر آلومینیم، نوعی پاک کننده است که به شکل پودر عرضه می شود. این پاک کننده برای باز کردن مجاري مسدود شده در برخی وسایل و دستگاه های صنعتی استفاده می شود. معادله توشاری واکنش این مخلوط با آب به صورت زیر است: آب + مخلوط آلومینیم و سدیم هیدروکسید \rightarrow فراورده های دیگر + گاز هیدروژن \rightarrow

۲- در مورد پاک کننده خورنده ای که در بالا معرفی شد (مخلوط آلومینیم و سدیم هیدروکسید) به سه نکته زیر توجه کنید:

الف) این پودر برای باز کردن لوله ها و مسیرهایی استفاده می شود که بر اثر ایجاد رسوب و تجمع چربی ها بسته شده است.

توضیح ۱: زیرا سدیم هیدروکسید موجود در این پاک کننده می تواند با چربی ها واکنش دهد و صابون ایجاد کند که خود باعث پخش چربی ها در آب می شود.

ب) واکنش این پودر با آب **گرماهه** است. از این رو با انجام واکنش دمای محیط افزایش می یابد و سبب افزایش قدرت پاک کننده ای می شود.

توضیح ۲: با افزایش دمای محیط، سرعت انجام واکنش های شیمیایی و انحلال پذیری چربی ها افزایش می یابد.

ج) طی واکنش این پودر با آب، **گاز هیدروژن** نیز آزاد می شود و به این ترتیب قدرت پاک کننده ای می یابد.

۱ **الف**) مستقیم $(0/25)$ **ب**) آب $(0/25)$ - هیدروکسیل $(0/25)$ **ج**) آهک $(0/25)$

د) برخلاف $(0/25)$

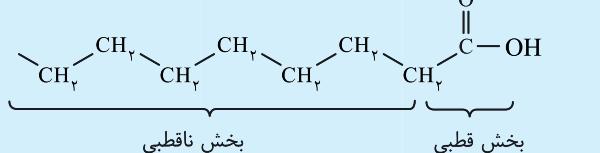
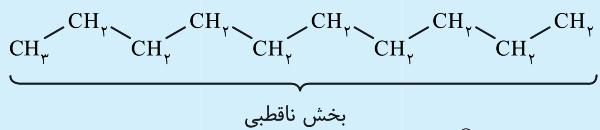
۲ **الف**) درست $(0/25)$ **ب**) نادرست $(0/25)$ - نخستین کسی که اسیدها و بازها را بر یک مبنای علمی توصیف کرد، آرنسوس بود. $(0/25)$ **ج**) درست $(0/25)$

۳ **الف**) ماده $(1/25)$ **ب**) ناقطبی $(0/25)$ - استرهای سنگین و اسیدهای چرب بلند زنجیر، در مولکول خود دو بخش قطبی و ناقطبی دارند. بخش ناقطبی در این مواد بخش عمده مولکول را تشکیل می دهد، پس قسمت ناقطبی بر قسمت

قطبی غلبه می کند و مولکول در مجموع ناقطبی است. $(0/25)$ **ج**) A

نکته: در زیر، فرمول ساختاری و مدل فضایی پرکن یک اسید چرب و یک استر سنگین نمایش داده شده است:

اسید چرب: ۱- اسید چرب زیر دارای گروه هیدروکربنی خطی و سیرشده است.

- فرمول شیمیایی این اسید چرب به صورت $\text{C}_{18}\text{H}_{36}\text{O}_4$ یا $\text{C}_{17}\text{H}_{35}\text{COOH}$ و مدل فضایی آن به صورت مقابل می باشد.

۳- بخش های قطبی و ناقطبی این مولکول بر روی شکل بالا نمایش داده شده است. همان طور که مشاهده می کنید بخش ناقطبی مولکول بسیار بزرگ تر از بخش قطبی آن است. ۴- این ماده در حللاهای قطبی مانند آب نامحلول و در حللاهای ناقطبی مانند هگزان محلول است.

محلول است. ۵- نمای کلی یک اسید چرب به صورت روبه رو می باشد.

استر سنگین: ۱- استر سنگین مقابل اداری سه گروه هیدروکربنی خطی و سیرشده است. ۲- فرمول شیمیایی این استر به صورت $\text{C}_{57}\text{H}_{110}\text{O}_6$ می باشد. ۳- بخش های قطبی و ناقطبی این مولکول بر روی شکل نمایش داده شده است. همان طور که مشاهده می کنید، بخش ناقطبی مولکول بسیار

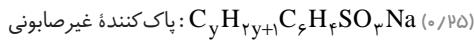
می کنید، بخش ناقطبی مولکول بسیار بزرگ تر از بخش قطبی آن است.

۴- این ماده در حللاهای قطبی مانند آب نامحلول و در حللاهای ناقطبی مانند هگزان محلول است.

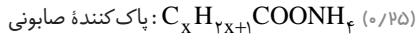
۵- نمای کلی یک استر سنگین به صورت مقابل است:

۴ **الف**) قدرت پاک کننده بیشتری نسبت به صابون دارد یا می توان آن را به میزان انبوه و قیمت مناسب تولید کرد. $(0/25)$

ج) نادرست (۰/۲۵) - معادله واکنش میان اسیدها و بازها را می‌توان به صورت $\text{H}^+(\text{aq}) + \text{OH}^-(\text{aq}) \rightarrow \text{H}_2\text{O}(\text{l})$ نوشت که نشان از خنثی شدن آنها دارد. (۰/۲۵) درست (۰/۲۵)

۳

$$\Rightarrow (2x+5) = 8 \Rightarrow x-y = 4 \quad (۰/۲۵)$$

$$(14y+180) - (14x+63) = 61 \quad (۰/۲۵)$$

۴ الف) زیرا حاصل ضرب غلظت یون‌های هیدرونیوم و هیدروکسید فقط تابع دما است (۰/۲۵) و با تغییر حجم محلول تغییر نمی‌کند و نمودار آن به صورت خط صاف است. (۰/۲۵) ب) زیرا باران اسیدی دارای اسیدهای قوی نیتریک اسید و سولفوریک اسید است (۰/۲۵) در حالی که باران معمولی حاوی اسید ضعیف کربنیک اسید است. (۰/۲۵)

$$K_a = \frac{[\text{H}^+] \times [\text{A}^-]}{[\text{HA}]} \underset{\text{تعادلی}}{\Rightarrow} \frac{(۰/۰۰۶) \times (۰/۰۰۶)}{(۰/۰۰۶)} = ۱/۵ \times ۱۰^{-۳} \quad (۰/۲۵)$$

$$\Rightarrow [\text{HA}] = ۰/۰۲۴ \text{ mol.L}^{-1} \quad (۰/۲۵)$$

ب)

$$[\text{HA}] = ۰/۰۲۴ + ۰/۰۰۶ = ۰/۰۳ \text{ mol.L}^{-1} \quad (۰/۲۵)$$

$$\frac{\text{غلظت مولی مولکول‌های بونیده شده}}{\text{غلظت مولی مولکول‌های حل شده}} = \frac{۰/۰۶}{۰/۰۳} = ۰/۲۰ \quad (۰/۲۵)$$

۵ الف) شربت معده و شیر (۰/۰) ب) ظرف (۱) (۰/۲۵) ج) بون‌ها با مولکول‌ها (۰/۲۵)

نکته: در جدول زیر، ویژگی‌های انواع مخلوطها با یکدیگر مقایسه شده است.

نوع مخلوط	ویژگی‌ها	ذرهای سازده	تهذیب شدن در ره	پذیرش بودن یا نبودن	تفاوت بودن یا نبودن	رقابت برتر بودر	همگن با تاهمگن بودن
سوپاسپنژون‌ها	ذرهای بزرگ‌نمایه	نهذین می‌شوند	نپذیرش (اکر)	نپذیرش (اکر)	نپذیرش (اکر)	می‌کنند	ناهمگن
کلوریدها	ذرهای مولکولی و بونی	نهذین می‌شوند	پذیرش (اکر)	پذیرش (اکر)	پذیرش (اکر)	می‌کنند	ناهمگن
محلول‌ها	بنزای مولکول‌های مجزا	نهذین می‌شوند	پذیرش	تفاوت	نپذیرش	می‌کنند	همگن

۶ الف) ۲ pH تغییر نکرده یا رسانایی الکتریکی ندارد که نشان می‌دهد به صورت مولکولی حل شده است. (۰/۰) ب) ۱: پاتسیم هیدروکسید ۳: استیک اسید (۰/۰) ۴: آمونیاک (۰/۰)

توضیح ۳: طی واکنش این پودر با آب، با تولید گاز هیدروژن، فشار گاز در لوله مسدود شده افزایش یافته و به دنبال آن به چربی‌های موجود در لوله نیرو وارد می‌کند و سبب می‌شود که لوله زودتر باز شود.

۷ ۲ الف) درست (۰/۰)

نکته: در زیر، مطالعه مربوط به بیماری وبا به طور کامل ارائه شده است:

۱- یک بیماری **واگیردار** است. ۲- این بیماری به دلیل آلوده شدن آب و نبود بهداشت شایع می‌شود. ۳- این بیماری در طول تاریخ بارها در جهان همه‌گیر شده و جان میلیون‌ها انسان را گرفته است. ۴- **ساده‌ترین و مؤثرترین راه پیشگیری** از این بیماری، رعایت بهداشت فردی و همگانی است. ۵- اگرچه اکنون این بیماری کنترل شده ولی هنوز هم می‌تواند برای هر جامعه‌ای تهدیدکننده باشد.

ب) نادرست (۰/۰) - در فرایند پاک کردن لکه روغنی با آب و صابون، صابون از سر منفی به آب و از سمت هیدروکربنی به روغن متصل می‌شود. (۰/۰)

ج) درست (۰/۰)

۸ الف) نمک‌های فسفات با یون‌های کلسیم و منیزیم موجود در آب‌های سخت واکنش می‌دهند (۰/۰) و از تشکیل رسوب و ایجاد لکه جلوگیری می‌کنند. (۰/۰) ب) معده به طور طبیعی مقداری از یون‌های هیدرونیوم را جذب کرده و سلول‌ها نابود می‌شوند. (۰/۰) افزایش مقدار اسید در معده به هر دلیلی بیماری‌های معده را تشدید می‌کند. (۰/۰)

۹ الف) HY (۰/۰) ب) برابر است (۰/۰) - زیرا pH محلول‌ها و

غلظت یون H⁺ و آنیون‌ها برابر است. (۰/۰) ج) HX (۰/۰)

۱۰ الف) ۲ (۰/۰) ب) ۱ (۰/۰) ج) ۴ (۰/۰) د) ۳ (۰/۰) ه) واندروالسی (۰/۰) و) پخش می‌کند (۰/۰)

۱۱ الف) هیدروفلوریک اسید (۰/۰) ب) ۵ (۰/۰) - زیرا ثابت یونش فقط تابع دما است و بدون تغییر دما، مقدار آن ثابت می‌ماند. (۰/۰)

$$K_a = \frac{[\text{H}^+] \times [\text{NO}_3^-]}{[\text{HNO}_3]} \underset{(۰/۰)}{\Rightarrow} ۴/۵ \times ۱۰^{-۴} = \frac{[\text{H}^+]^2}{۰/۰} \quad (۰/۰)$$

$$\Rightarrow [\text{H}^+] = ۳ \times ۱۰^{-۳} \text{ mol.L}^{-1} \quad (۰/۰)$$

۱۲ الف) HA (۰/۰) - در محلول این اسید میزان یون‌های H⁺ بیشتری وجود دارد. (۰/۰) ب) ۰/۰٪ α = ۰/۰۰۲ × ۱۰۰ = ۰/۰۲ (۰/۰) ج) HA (۰/۰) د) افزایش می‌یابد. (۰/۰)

$$2/24 \text{ L CO}_2 \times \frac{1 \text{ mol CO}_2}{22/4 \text{ L CO}_2} \times \frac{1 \text{ mol HCl}}{1 \text{ mol CO}_2} = ۰/۱ \text{ mol HCl} \quad (۰/۰)$$

$$\Rightarrow [\text{H}^+] = [\text{HCl}] = \frac{۰/۱ \text{ mol}}{۲ \text{ L}} = ۵ \times ۱۰^{-۲} \text{ mol.L}^{-1} \quad (۰/۰)$$

$$\text{pH} = -\log[\text{H}^+] = -\log(5 \times ۱۰^{-۲}) = ۱/۳ \quad (۰/۰)$$

پاسخ آزمون (۳) - فصل اول (۳)

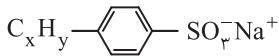
۱ الف) میانگین (۰/۰) ب) برهمنکن (۰/۰) ج) قلبایی خاکی (۰/۰)

۲ الف) درست (۰/۰) ب) نادرست (۰/۰) - واکنش‌های برگشت‌پذیر تا لحظه‌ای پیش می‌روند که سرعت واکنش رفت و برگشت برابر و غلظت واکنش دهنده‌ها و فراورده‌ها ثابت شود. (۰/۰)

پاسخ آزمون (۸) - نیمسال اول (۲)

- ۱) (الف) هیدروژن (۰/۰۵) (ب) بیشتر (۰/۰۵) (ج) برابر با (۰/۰۵) (د) آندی (۰/۰۵)
 ۲) (الف) درست (۰/۰۵) (ب) نادرست (۰/۰۵) - بخش قطعی یا آبدوست (۰/۰۵)
 (ج) نادرست (۰/۰۵) - Pt^{۴+} اکسندت از Mn^{۲+} درست (۰/۰۵)
- ۳) (الف) مایع (۰/۰۵) (ب) بخش (۰/۰۵) - به دلیل وجود اتمهای اکسیژن و بار الکتریکی منفی، با آب نیروی بین مولکولی مناسب تشکیل می‌دهد.
 (ج) پخش می‌کند. (۰/۰۵)

۴

$$\Rightarrow 12x + y + 17y = 33 \Rightarrow 12x + y = 15 \quad (۰/۰۵)$$

$$(y+4)-(x+6)=6 \Rightarrow y-x=8 \quad (۰/۰۵) \Rightarrow \begin{cases} x=11 \\ y=19 \end{cases} \quad (۰/۰۵)$$

$$\frac{((11 \times 2) + 1) - 19}{2} = 2 \quad (۰/۰۵)$$

- ۳) پیوند دوگانه در حلقه بنزنی و ۲ پیوند دوگانه در R، در مجموع ۵ پیوند دوگانه (۰/۰۵)
- ۵) (الف) محلول (۱) - زیرا اتانول کاملاً مولکولی در آب حل شده و غیر الکتروولیت است از این رو تغییری در رسانای الکتریکی و pH آب ایجاد نمی‌کند. (۰/۰۵) (ب) محلول (۳) (ج) برابر است (۰/۰۵) - زیرا ثابت یونش محلول اسید با محلول باز برابر است. (۰/۰۵)

۵

$$\left\{ \begin{array}{l} [\text{H}^+] = 10^{-\text{pH}} \quad (۰/۰۵) \\ [\text{H}^+] = M \cdot \alpha \quad (۰/۰۵) \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{HA}: 10^{-(x+0.6)} = 0.2\alpha_A \Rightarrow \alpha_A = \frac{0.2}{4} \times 10^{-x} \quad (۰/۰۵) \\ \text{HB}: 10^{-x} = 0.5\alpha_B \quad (۰/۰۵) \Rightarrow \alpha_B = 2 \times 10^{-x} \quad (۰/۰۵) \end{array} \right.$$

$$\frac{\alpha_B}{\alpha_A} = 1/6 \quad (۰/۰۵)$$

- ۶) (الف) نیتروواسید (۰/۰۵) (ب) $1/8 \times 10^{-4}$ (۰/۰۵) (ج) زیرا ثابت یونش فقط تابع دما است و با تغییر غلظت H⁺ تغییر نخواهد کرد. (۰/۰۵)

- نکته: ثابت یونش بیانی از میزان پیشرفت فرایند یونش تاریخیدن به تعادل است، به طوری که هر چه ثابت یونش اسیدی در دمای معین بیشتر باشد، آن اسید بیشتر یونده شده و غلظت یونهای موجود در محلول آن بیشتر است. در واقع در دمای معین هر چه ثابت یونش اسیدی بزرگ‌تر باشد. آن اسید قوی‌تر است.

هر چه K_a یک اسید بزرگ‌تر باشد \rightarrow درجه یونش اسید بیشتر است

اسید قوی‌تر است \leftarrow

- ثابت یونش یک اسید ضعیف (K_a) در دمای معین مقدار ثابتی است و به غلظت اولیه اسید وابسته نیست.

$$K_a = \frac{[\text{H}^+] \times [\text{HCOO}^-]}{[\text{HCOOH}]} \Rightarrow 1/8 \times 10^{-4} = \frac{[\text{H}^+]^2}{5 \times 10^{-2}} \quad (۰/۰۵)$$

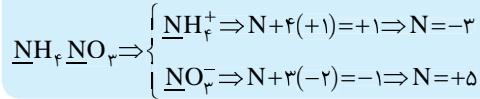
$$\Rightarrow [\text{H}^+] = 3 \times 10^{-3} \text{ mol.L}^{-1} \quad (۰/۰۵)$$

(ج) اکسنده: Cr^{۳+} و کاهنده: MnO₄⁻ (۰/۰۵)

$$0.55 \text{ mol H}_2\text{O} \times \frac{3 \text{ mol e}^-}{11 \text{ mol H}_2\text{O}} = 1/5 \text{ mol e}^- \quad (۰/۰۵)$$

- ۷) (الف) زیرا این نمک‌ها با یون‌های کلسیم و منیزیم موجود در آب سخت واکنش می‌دهند و از تشکیل رسوب و ایجاد لکه جلوگیری می‌کنند. (۰/۰۵)
 (ب) زیرا لیتیم در میان فلزها، کمترین چگالی و E° را دارد. (۰/۰۵) (ج) زیرا هیدروسیانیک اسید، یک اسید بسیار ضعیف است و به مقداری اندک یونش می‌یابد. (۰/۰۵) (د) اتم N موجود در NH₄⁺ دارای عدد اکسایش (-۳) و اتم N موجود در NO₃⁻ دارای عدد اکسایش (+۵) است. (۰/۰۵)

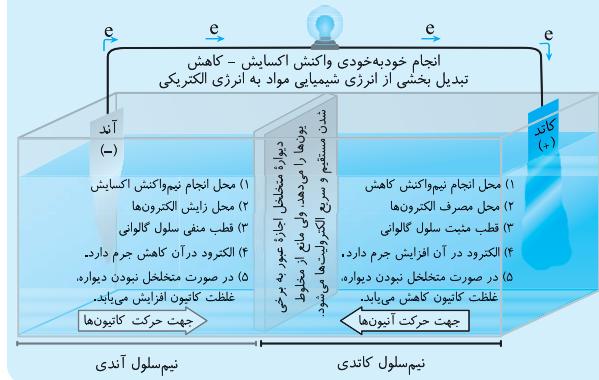
نکته: اگر در یک ترکیب یونی با یون‌های چندانی عدد اکسایش دو اتم مجهول بود، ابتدا آن را به صورت یون‌های جداگانه نوشته و سپس برای هر یک معادله مجزا تشکیل دهید.

- ۸) (الف) HB (۰/۰۵) (ب) برابر است (۰/۰۵) - زیرا غلظت مولی آنیون‌ها برابر است و در نتیجه غلظت مولی یون‌های H⁺ و OH⁻ نیز در محلول‌ها برابر خواهد بود. (۰/۰۵) (ج) HA (۰/۰۵) (د) HB (۰/۰۵) - زیرا اندازه ثابت یونش اسید HA از HB کمتر است. (۰/۰۵)

- ۹) (الف) Fe^{۲+} (۰/۰۵) (ب) از تیغه آلومینیم به سمت تیغه آهن (۰/۰۵)
 (ج) کاهش (۰/۰۵) - زیرا نسبت به آهن E° کوچک‌تری دارد و اکسایش می‌یابد و جرم آن کاهش می‌یابد. (۰/۰۵)

نکته: در شکل زیر، مطالب مربوط به سلول‌های گالوانی به طور خلاصه ارائه شده است:

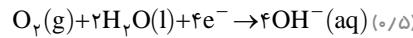
$$1/26 \text{ g NaHCO}_3 \times \frac{1 \text{ mol NaHCO}_3}{84 \text{ g NaHCO}_3} \times \frac{1 \text{ mol HCl}}{1 \text{ mol NaHCO}_3} \quad (۰/۰۵) \quad (۰/۰۵)$$

$$= 0.15 \text{ mol HCl} \quad (۰/۰۵)$$

$$[\text{HCl}] = [\text{H}^+] = \frac{\text{مول}}{\text{حجم}} = \frac{0.15 \text{ mol}}{0.5 \text{ L}} = 0.3 \text{ mol.L}^{-1} \quad (۰/۰۵)$$

$$\Rightarrow \text{pH} = -\log(3 \times 10^{-3}) = 1/5.2 \quad (۰/۰۵)$$

- ۱۰) (الف) شکل (۲) (۰/۰۵) (ب) بله (۰/۰۵) - زیرا قدرت کاهنده A از B بیشتر است و واکنشی بین نمک A و فلز B انجام نمی‌شود. (۰/۰۵)

ج